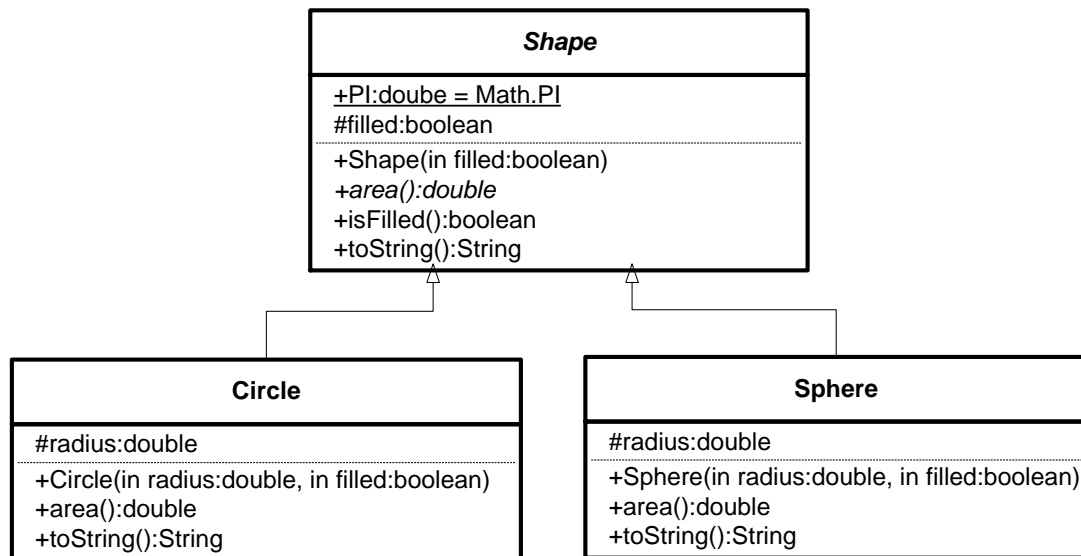

Упражнение №2

Абстрактни класове. Интерфейси. Полиморфизъм чрез абстрактни класове и интерфейси.

I. Създайте нов проект **Lab2a** със следната йерархия от класове:

1. Създайте абстрактен клас **Shape (Фигура)**.

- декларирайте константа **PI** с **public** достъп от тип **double** и поле запълване **filled** с **protected** достъп от тип **boolean**.
- добавете конструктор с един параметър за инициализиране на полето;
- напишете абстрактен метод **area()** за изчисляване на лице на фигура;
- напишете метод за достъп **isFilled()**, който връща дали фигурата е запълнена;
- предефинирайте метода **toString()** на класа **Object**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab2a;
```

```
public abstract class Shape {                                // Клас Фигура
    public static final double PI = Math.PI;                 // константа π
    protected boolean filled;                                // запълване
    public Shape (boolean filled) {                           // Конструктор с един параметър
        this.filled = filled;
    }
    public abstract double area();                             // Абстрактен метод за лице
    public boolean isFilled() {                                // Връща дали фигурата е запълнена
        return filled;
    }
    @Override
    public String toString() {                                  // Връща символното представяне
        return (filled ? "запълнена фигура" : "незапълнена фигура");
    }
}
```

2. Създайте клас **Circle (Окръжност)** като наследник на абстрактния клас **Shape (Фигура)**.

- декларирайте поле радиус **radius** с **protected** достъп от тип **double**;

- б) добавете конструктор с два параметъра за инициализиране на полетата; абстрактният клас **Shape** не може да създаде инстанция, но конструкторът на **Shape** е с **public** модификатор за достъп и неговите наследници могат да извикат конструктора чрез **super()**;
- а) предефинирайте метода **area()** на класа **Shape**, който връща лицето на окръжност;
- б) предефинирайте метода **toString()** на класа **Shape**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab2a;
public class Circle extends Shape {           // Клас Окръжност
    protected double radius;                 // радиус
    // Конструктор с два параметъра
    public Circle(double radius, boolean filled) {
        super(filled);
        this.radius = radius;
    }
    @Override
    public double area() {                     // Връща лице на окръжност
        return PI*radius*radius;
    }
    @Override
    public String toString() {                 // Връща символното представяне
        return "Окръжност - " + super.toString() + " с радиус = " + radius;
    }
}
```

2. Създайте клас **Sphere (Сфера)** като наследник на абстрактния клас **Shape (Фигура)**.

- а) декларирайте поле радиус **radius** с **protected** достъп от тип **double**;
- б) добавете конструктор с два параметъра за инициализиране на полетата;
- в) предефинирайте метода **area()** на класа **Shape**, който връща лицето на сфера;
- г) предефинирайте метода **toString()** на класа **Shape**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab2a;
public class Sphere extends Shape {           // Клас Сфера
    protected double radius;                 // радиус
    // Конструктор с два параметъра
    public Sphere(double radius, boolean filled) {
        super(filled);
        this.radius = radius;
    }
    @Override
    public double area() {                     // Връща лице на сфера
        return 4*PI*radius*radius;
    }
    @Override
    public String toString() {                 // Връща символното представяне
        return "Сфера - " + super.toString() + " с радиус = " + radius;
    }
}
```

II. Използвайте класа **Lab2a** за тестване на класовете и тяхната йерархия.

1. В метода **main()** декларирайте:

- а) динамичен масив **list** от тип **ArrayList<Shape>**, който ще съдържа фигури и импортирайте класа **ArrayList** от пакета **java.util**;
- б) дефинирайте променлива **shape** от абстрактния супер клас **Shape**, за да реализирате полиморфно обръщение към класовете **Circle** и **Sphere**;
- в) създайте инстанции на класовете **Circle** и **Sphere**, като свържете референцията **shape** на абстрактния супер клас **Shape** с всеки един създаден обект и добавете всеки обект към динамичния масив **list**;
- г) разпечатайте елементите на динамичния масив с данни **list** и лицето на всеки елемент.

```
package lab2a;
import java.util.ArrayList;
public class Lab2a {                                     // Тестов клас
    public static void main(String[] args) {
        ArrayList<Shape> list = new ArrayList<>();       // динамичен масив
        Shape shape;
        shape = new Circle(7.0, true);
        list.add(shape);
        shape = new Sphere(10.0, false);
        list.add(shape);
        shape = new Circle(5.0, false);
        list.add(shape);
        shape = new Sphere(3.0, true);
        list.add(shape);
        System.out.println("Списък");
        for (Shape element : list) {
            System.out.format("%s и лице = %.3f\n", element, element.area());
        }
    }
}
```

2. Изпълнете приложението:

Резултатът е:

Списък

Окръжност - запълнена фигура с радиус = 7.0 и лице = 153.938

Сфера - незапълнена фигура с радиус = 10.0 и лице = 1256.637

Окръжност - незапълнена фигура с радиус = 5.0 и лице = 78.540

Сфера - запълнена фигура с радиус = 3.0 и лице = 113.097

По време на изпълнение се определят версиите на извиканите методи **toString()** и **area()** в зависимост от типа на действителния обект **element** (късно свързване).

3. Към класа **Lab2a** добавете статичен метод **sum()** с входен параметър **list** от тип **ArrayList<Shape>** с данни за фигури, който връща като резултат сумата от лицата на фигурите от тип **double**.

```
public static double sum(ArrayList<Shape> list) {
    double s = 0.0;
    for(Shape element : list)
        s += element.area();           // полиморфно обръщение към area()
    return s;
}
```

Реализира се полиморфно обръщение към метода **area()** в зависимост от типа на **element** (окръжност или сфера) по време на изпълнение.

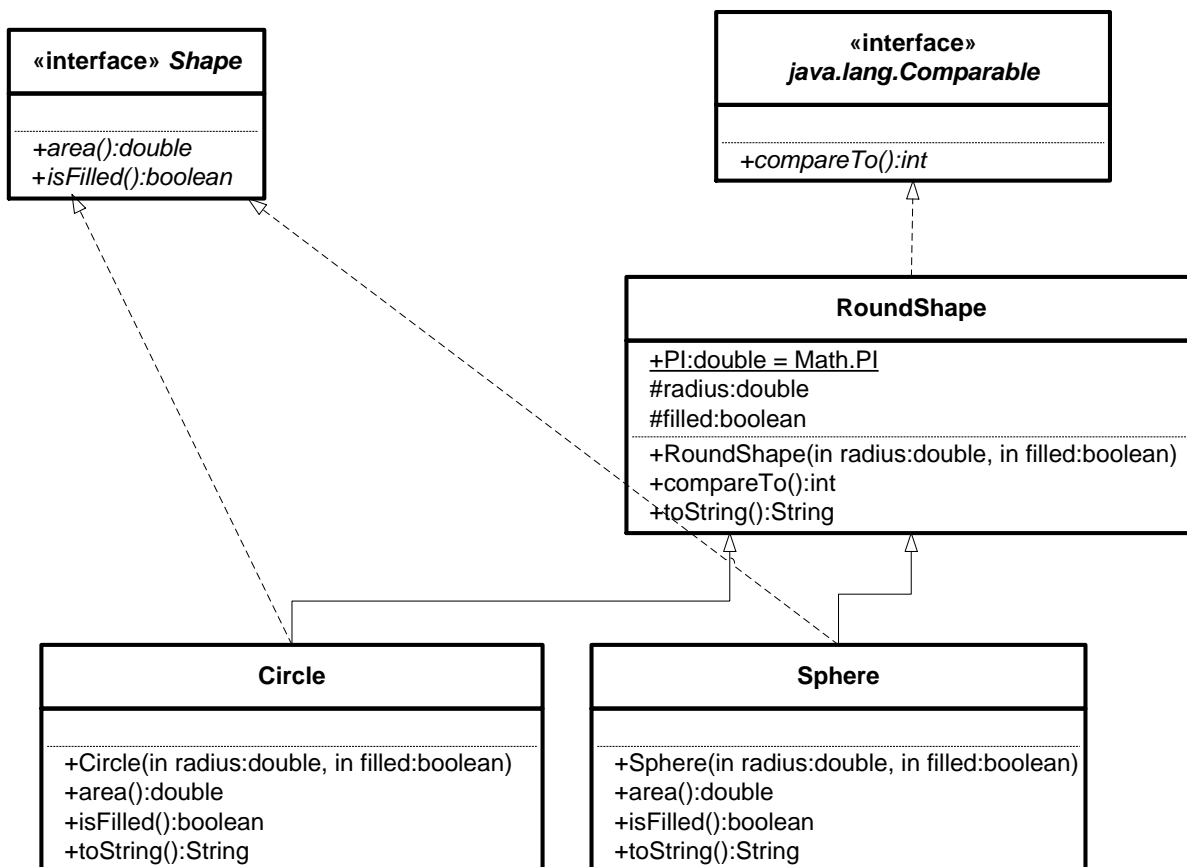
- В метода **main()** извикайте статичния метод **sum()**, за да изчислите сумата от лицата на фигурите.

```
double s = sum(list);
System.out.format("Сумата от лицата на фигурите е %.3f\n", s);
```
- Изпълнете приложението.

Резултатът е:

Сумата от лицата на фигурите е 1602.212

III. Създайте нов проект **Lab2b** със следната йерархия от класове и интерфейси:

- Създайте интерфейс **Shape (Фигура)**, който дефинира следния контракт: всяка фигура съдържа метод **area()** (Лице) и метод **isFilled()** (Запълнена фигура).

```
package lab2b;
```

```
public interface Shape {
    public double area();
    public boolean isFilled();
}
```

// Интерфейс Фигура
 // Връща лице на фигура
 // Връща дали фигурата е запълнена

- Създайте супер клас **RoundShape (Заоблена фигура)**, който реализира интерфейса **Comparable**.
 - декларирайте констнта **PI** с **public** достъп от тип **double** и полета: радиус **radius** с **protected** достъп от тип **double** и запълване **filled** с **protected** достъп от тип **boolean**;
 - добавете конструктор с два параметъра за инициализиране на полетата;
 - предефинирайте метода **compareTo()** на интерфейса **Comparable**, който сравнява заоблените фигури по поле радиус; връща **-1**, **0** или **1** в зависимост от това дали текущият обект е по-малък, равен или по-голям от сравнявания обект;
 - предефинирайте метода **toString()** на класа **Object**, който връща символното представяне на типа.

```

package lab2b;

public class RoundShape implements Comparable { // Клас Заоблена фигура
    public static final double PI = Math.PI;    // константа  $\pi$ 
    protected double radius;                    // радиус
    protected boolean filled;                    // запълване
    // Конструктор с два параметъра
    public RoundShape (double radius, boolean filled) {
        this.radius = radius;
        this.filled = filled;
    }
    // Сравнява текущия обект и obj по поле радиус;
    @Override
    public int compareTo (Object obj) {
        if (obj == null) throw new NullPointerException("Нулев обект");
        // Проверява дали obj е от потребителския клас
        if (obj instanceof RoundShape) {
            // Принудително преобразува obj до потребителския клас
            RoundShape rshape = (RoundShape)obj;
            return Double.compare(radius, rshape.radius);
        }
        // Хвърля изключение, ако типът на obj не е от потребителския тип
        throw new ClassCastException ("Обектът не е от тип RoundShape");
    }
    @Override
    public String toString() { // Връща символното представяне
        return (filled ? "запълнена фигура" : "незапълнена фигура") +
            " с радиус = " + radius;
    }
}

```

Сравняването на обекти от тип **double** се осъществява чрез статичния метод **compare()** на класа **Double**. Методът **compareTo()** може да хвърли изключението **NullPointerException**, ако сравняваният обект има стойност **null** и изключението **ClassCastException**, ако сравняваният обект не може да се преобразува до потребителския тип **RoundShape**. Обработка на изключения се разглежда в Упражнение №3.

3. Създайте клас **Circle** (Окръжност), който наследява супер класа **RoundShape** (Заоблена фигура) и реализира интерфейса **Shape** (Фигура).
 - а) добавете конструктор с два параметъра за инициализиране на наследените полета;
 - б) предефинирайте метода **area()** на интерфейса **Shape**, който връща лицето на окръжност;
 - в) предефинирайте метода **isFilled()** на интерфейса **Shape**, който връща дали окръжността е запълнена;
 - г) предефинирайте метода **toString()** на класа **RoundShape**, който връща символното представяне на типа.

```

package lab2b;

public class Circle extends RoundShape implements Shape { // Клас Окръжност
    // Конструктор с два параметъра
    public Circle(double radius, boolean filled) {
        super(radius, filled);
    }
}

```

```

@Override
public double area() {           // Връща лице на окръжност
    return PI*radius*radius;
}
@Override
public boolean isFilled() {      // Връща дали окръжността е запълнена
    return filled;
}
@Override
public String toString() {       // Връща символното представяне
    return "Окръжност - " + super.toString();
}
}

```

4. Създайте клас **Sphere (Сфера)**, който наследява супер класа **RoundShape (Заоблена фигура)** и реализира интерфейса **Shape (Фигура)**.

- добавете конструктор с два параметъра за инициализиране на наследените полета;
- предефинирайте метода **area()** на интерфейса **Shape**, който връща лицето на сфера;
- предефинирайте метода **isFilled()** на интерфейса **Shape**, който връща дали сферата е запълнена;
- предефинирайте метода **toString()** на класа **RoundShape**, който връща символното представяне на типа.

```

package lab2b;
public class Sphere extends RoundShape implements Shape { // Клас Сфера
    // Конструктор с два параметъра
    public Sphere(double radius, boolean filled) {
        super(radius, filled);
    }
    @Override
    public double area() {         // Връща лице на сфера
        return 4*PI*radius*radius;
    }
    @Override
    public boolean isFilled() {    // Връща дали сферата е запълнена
        return filled;
    }
    @Override
    public String toString() {     // Връща символното представяне
        return "Сфера - " + super.toString();
    }
}

```

IV. Използвайте класа **Lab2b** за тестване на йерархията на класовете и интерфейсите.

1. В метода **main()** декларирайте:

- динамичен масив **list** от тип **ArrayList<Shape>**, който ще съдържа фигури и импортирайте пакета **java.util**;
- демонстрирайте полиморфизъм чрез интерфейси – дефинирайте променлива **shape** от типа на интерфейса **Shape**;

- в) създайте инстанции на класовете **Circle** и **Sphere**, като свържете референцията **shape** на интерфейса **Shape** с всеки един създаден обект и добавете всеки обект към динамичния масив **list**;
- г) разпечатайте елементите на динамичния масив с данни **list** и лицето на всеки елемент.

```
package lab2b;
import java.util.*;
public class Lab2b {
    public static void main(String[] args) {
        ArrayList<Shape> list = new ArrayList<>();
        Shape shape;
        shape = new Circle(7.0, true);
        list.add(shape);
        shape = new Sphere(10.0, false);
        list.add(shape);
        shape = new Circle(5.0, false);
        list.add(shape);
        shape = new Sphere(3.0, true);
        list.add(shape);
        System.out.println("Списък");
        for (Shape element : list)
            System.out.format("%s и лице = %.3f\n", element, element.area());
    }
}
```

Изпълнителната система извиква подходящите реализирани методи **area()** и **isFilled()**, дефиниращи контракт в интерфейса **Shape**, според действителния обект **element**.

2. Изпълнете приложението.

Резултатът е:

Списък

Окръжност - запълнена фигура с радиус = 7.0 и лице = 153.938

Сфера - незапълнена фигура с радиус = 10.0 и лице = 1256.637

Окръжност - незапълнена фигура с радиус = 5.0 и лице = 78.540

Сфера - запълнена фигура с радиус = 3.0 и лице = 113.097

3. В метода **main()** сортирайте динамичния масив **list** според радиуса на фигурите. Използвайте статичния метод **sort()** на класа **Collections**, като типът на елементите на масива трябва да реализира интерфейса **Comparable**.

а) създайте динамичен масив **data** от тип **ArrayList<RoundShape>** – типът **RoundShape** реализира интерфейса **Comparable**, класовете **Circle** и **Sphere** наследяват супер класа **RoundShape** и следователно наследяват метода му **compareTo()**;

б) прехвърлете елементите от динамичния масив **list** в **data**;

в) извикайте метода **Collections.sort()** за масива **data**;

г) разпечатайте елементите на сортирания динамичен масив **data**.

```
ArrayList<RoundShape> data = new ArrayList<>();
for (Shape element : list)
    data.add((RoundShape)element);
Collections.sort(data);
System.out.println("Сортиран списък");
for (RoundShape element : data)
    System.out.println(element);
```

4. Изпълнете приложението.

Резултатът е:

Сортиран списък

Сфера - запълнена фигура с радиус = 3.0

Окръжност - незапълнена фигура с радиус = 5.0

Окръжност - запълнена фигура с радиус = 7.0

Сфера - незапълнена фигура с радиус = 10.0

V. Към последната йерархия добавете клас **Rectangle** (Правоъгълник), който реализира интерфейса **Shape**, има три полета: **страна**, **височина** и **запълнен**, и реализира методите на интерфейса. Създайте инстанции на класа **Rectangle**, като свържете референцията **shape** на интерфейса **Shape** със създадените обекти и добавете създадените обекти към динамичния масив **list**. Разпечатайте елементите на динамичния масив **list**. Могат ли да бъдат прехвърлени елементите от динамичния масив **list** в **data**, за да бъдат сортирани елементите на динамичния масив от тип **Rectangle**?